

Maaseudun väliaikaiset tuet: Porotalous

Suoramyyntiä, jalostusta tai matkailupalveluita tuottavat porotalouden harjoittajat voivat hakea **covid-19-epidemian aiheuttamiin talousvaikutuksiin** avustusta, jos tuotteiden tai palveluiden **markkinat ovat olennaisesti supistuneet tai loppuneet kokonaan epidemian takia ja tuotteille ei ole vaihtoehtoisia markkinakanavia**.

- Yritykselläsi on normaaleissa olosuhteissa kannattavan toiminnan edellytykset.
- Yrityksesi talousvaikeudet ovat syntyneet 31.12.2019 jälkeen koronaviruspandemian vuoksi.
- Olet saanut suoramyyntistä, jalostuksesta tai matkailupalveluista tuloja vähintään 10 000 euroa vuonna 2019 (ilman ALV:ia).
- Suoramyyntin tai matkailupalveluiden osuus on ollut vähintään 20 prosenttia porotalouden tulotasista.

Et voi saada tukea, jos

- Yrityksesi on taloudellisissa vaikeuksissa muista syistä kuin koronaviruspandemian takia. Esimerkiksi luonnonolosuhteista johtuvat taloudelliset vaikeudet eivät ole koronatuen piirissä.
- Henkilökohtaiseen verotukseen menevät tulot eivät ole koronatuen piirissä. Esimerkiksi, jos poroja vuokraavan poronostajan vuokratulot menevät henkilökohtaisen verotuksen kautta.
- Perustuotanto eli poronkasvatus ja poronlihan myynti jalostajalle ei ole koronatuen piirissä. Perustuotantoon kuuluvien ja teurastamattomien porojen ruokintakustannuksia ei voida tukea.

Tukimuodot

1) Alkutuotannon väliaikainen tuki

Voit hakea väliaikaista tukea, jos olet **porotalouden harjoittaja, joka harjoittaa suoramyyntiä samalla Y-tunnuksella**. Voit hakea tukea, jos olet myynyt porotilasi tuotteita suoraan ravintoloille tai muille ostajille ja joiden tuotteiden menekki on pysähtynyt tai merkittävästi pienentynyt koronakriisin vuoksi.

2) Maaseudun yritysten väliaikainen tuki

Voit hakea tukea **porotilasi yhteydessä harjoitettavaan yritystoimintaan**, kuten matkailupalveluihin. Porotilan yhteydessä harjoitettavan **yritystoiminnan tulee olla saman Y-tunnuksen alla** harjoitettavaa muuta yritystoimintaa kuin maataloutta, metsätaloutta tai kalataloutta – muita toimialarajoituksia sille ei ole.

Voit hakea tukea myös, jos sinulla on **lihatuotteita jalostava itsenäinen mikroyritys (erillinen Y-tunnus)**, joka työllistää alle 10 henkilöä. Itsenäinen mikroyritys voi jalostaa ja myydä myös muita maataloustuotteita ([ns. annex I -tuotteet](#)).

Muut koronatuot ELY-keskuksessa

Jos olet ryhmän I kaupallinen kalastaja ja taloudellinen tilanteesi on merkittävästi heikentynyt koronavirusepidemian vuoksi 31.12.2019 jälkeen, voit hakea kalatalouden väliaikaista tukea. Tukea voidaan myöntää myös kalankasvatusta, kalan jalostusta sekä kalan tukku- ja vähittäiskauppaa harjoittaville yrityksille.

- [Lisätietoja kalatalouden väliaikaisesta tuesta ja sen hakemisesta \(ely-keskus.fi\)](#).

Tuen määrä

Hakemukseen voidaan sisältää menoja **enintään kuuden kuukauden** pituiselta aikajaksolta, jonka alkamisajankohta on aikaisintaan 16. maaliskuuta 2020. Tukea voi hakea useammalle eri ajanjaksolle. Jokaiselle ajanjaksolle tulee tehdä erillinen hakemus Hyrrään.

Tukea voidaan myöntää 2000 - 80 000 euroa. Tukea myönnetään enintään 80 prosenttia yritystoiminnan jatkumisen turvaaviin välttämättömiksi arvioituihin menoihin. Minimituen saadakseen hakijan tulee siis esittää hyväksyttäviä menoja vähintään 2500 euroa. Hyväksyttävistä kuluista esimerkkejä alla.

Tuki on harkinnanvaraista tukea. Tuen saajalla on selontekovelvoite avustuksen käytöstä ja vaikutuksesta yritystoiminnan jatkumiseen.

Tuen hakeminen

Tukea haetaan vain sähköisesti [Hyrrä-asiointipalvelussa \(hyrra.ruokavirasto.fi\)](#). Tuet ovat myönnettävissä 30.6.2021 asti. Hakemus kannattaa jättää hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä **30.6.2021 mennessä**.

Vastaa jokaiseen Hyrrässä esitettyyn kysymykseen:

1) kuvaus yrityksen toiminnasta normaaliolosuhteissa - yrityksen omistus/omistajat, jos kyseessä yhtiö

- yrityksen kokotiedot (työntekijöiden lukumäärä, liikevaihto)
- mitä yritys tuottaa/tekee, mitä palveluita se tarjoaa, kuinka paljon
- kenelle myydään, myyntikanavat

2) selvitys yrityksen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä - miten covid-19-epidemia on jo vaikuttanut yrityksen myyntiin ja asiakkaisiin

- kuinka paljon tulos on heikentynyt; esimerkiksi vuoden 2019 tammi-joulukuun vertailu vuoden 2020 vastaavaan jaksoon
- miten arvioit kysynnän kehittyvän lähikuukausina. Voit verrata esimerkiksi ennakkotilausten määrää viime vuoteen, jos kyseessä on sellainen yritystoiminta, jonka myynti perustuu ennakkotilauksiin.

3) suunnitelma talouden vakauttamiseksi suunnitelmajaksolla - jo toteutetut toimenpiteet (lomautukset, lainojen lyhennysten lykkäykset, tuotannon uudelleen suuntaaminen, tilapäiset tai uudet myyntituotteet jne)

- suunnitellut ja mahdolliset toimenpiteet

4) hakemuksen perusteena olevat menot eriteltyinä menokohtaisesti

Tukikelpoiset hyväksyttävät menot

Avustusta voidaan myöntää seuraaviin kohtuulliseksi arvioituihin menoihin:

1) palkkamenot - niiden työntekijöiden palkat, jotka on ollut välttämätöntä pitää töissä yritystoiminnan su-pistumisesta huolimatta

- palkkamenoina voidaan hyväksyä todelliset palkat, kuitenkin enintään 2000 euron kuukausipalkka lisättyinä 30 prosenttia palkan sivukustannuksia
- laskennallista yrittäjänpalkkaa ei huomioida.

2) vuokramenot ja kiinteistömenot - toimitilasta aiheutuneet vuokramenot

- kiinteistön hoidosta aiheutuneet menot
- kiinteistövero toimintaan käytetyn kiinteistön osalta
- tiemaksut
- vakuutukset
- toimitilaan kohdistuvien pitkäaikaisten lainojen korot
- jätemaksut
- sähkömaksut

3) ulkopuolisten asiantuntijoiden käytöstä aiheutuneet menot - asiantuntija-apu sopeuttamissuunnitelman laatimiseen (ei kehittämiseen liittyviä asiantuntijapalveluita)

4) muut 1-3-kohdassa tarkoitettuja menoja vastaavat yritystoiminnan jatkumisen turvaavat välttämättömät menot

- koneiden ja laitteiden vuokramenot
- koneisiin, laitteisiin ja vastaaviin investointeihin kohdistuvien pitkäaikaisten lainojen korot
- eläkemaksut
- vakuutukset
- eläimiin perustuvassa yritystoiminnassa eli matkailupalveluiden tuottamisessa myös toimintaan käytettyjen eläinten ruokinta- ym. ylläpitokustannukset.

5) Alkutuotannon väliaikaisessa tuessa ostorehukulut (jäkäla, teollinen rehu, heinä, säilörehu) ajalta 16.3.-31.5.2020 (ruokintakausi) suoramyyntitulojen suhteessa. Itse tuotetut rehut ja niiden tuotantokustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Maaseutuyritysten väliaikaisessa tuessa matkailupororekisteriin piltattujen porojen kohtuulliset rehukulut.

Kustannukset esitetään **ilman arvonlisäveroa**.

Kustannuksista voi ilmoittaa sekä toteutuneita että tulevia kustannuksia. Kiinteinä vuosittain toistuvista kustannuksista (vakuutukset, kiinteistövero, eläkemaksut jne.) voi ilmoittaa toteutusjaksosuuksi. Maksun ei tarvitse tapahtua toteutusjaksolla. Siis käytännössä ilmoitat puolet vuoden kustannuksista. Kustannukset voi poimia viime vuoden kirjanpidosta, jos ne suunnilleen pysyvät vuosittain samansuuruisina.

Liitä hakemukseesi seuraavat liitteet:

- 1) Porotalouden tuloslaskelma (POMU).
- 2) Hakemuksen perusteena olevat kustannukset **enintään puolen vuoden** jaksolta. Ilmoita ajanjakso, jolta haet tukea. Erittele kustannukset esimerkiksi erilliseen Excel-taulukkoon.
- 3) Verolomake 2, mikäli olet täyttänyt sen (koko lomake). Saat sen OMAVERO.fi -sivustolta.
- 4) Hakiessasi tukea itsenäisenä mikroyrityksenä, liitä mukaan vuoden 2019 tilinpäätöstiedot
- 5) Haetut menot todentavat tositteet (laskut, maksutositteet)
- 6) Mikäli haet tukea rehukustannuksiin, ilmoita hakemuksessa omien (ei ruokakunnan) porojen määrä sekä ruokintapäivien määrä.

Tuen maksaminen

Avustus maksetaan myöntöpäätöksen jälkeen muutaman päivän kuluttua. **Maksua ei tarvitse hakea erikseen.**

Selvitys avustuksen käytöstä

ELY-keskus pyytää myöhemmin erikseen selvitystä ja asettaa määräajan, johon mennessä tuensaajan on toimitettava selvitys avustuksen käytöstä ja yrityksen toiminnan jatkumisesta.

Tiedot tukea saaneista yrityksistä ja myönnettyistä tuen määristä ovat julkisia. Tietoja voi kysyä suoraan Ruokavirastosta.

Lisätietoja:

- Yritysasiantuntija Heikki Moilanen, heikki.moilanen(at)ely-keskus.fi
p. 0295 037 092
- Maksatustarkastaja Tuuli Kontio, tuuli.kontio(at)ely-keskus.fi
p. 0295 037 075
- [Väliaikaiset tuet koronapandemian aiheuttamiin talousvaikeuksiin \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/vaaliaikaiset-tuet-koronapandemian-aiheuttamiin-talousvaikeuksiin)
- [Kysymyksiä ja vastauksia alkutuotannon väliaikaisista tuista \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-alkutuotannon-väliaikaisista-tuista)
- [Kysymyksiä ja vastauksia maaseudun yritysten väliaikaisesta tuesta \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-maaseudun-yritysten-väliaikaisesta-tuesta)
- [Usein kysytyjä kysymyksiä koronaviruksesta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla \(mmm.fi\)](https://mmm.fi/usein-kysytyjä-kysymyksiä-koronaviruksesta-maa-ja-metsätalousministeriön-hallinnonalalla)
- Tukea haetaan Ruokaviraston sähköisen **Hyrrä-asiointipalvelun** kautta. Jos Hyrrä ei ole tuttu, kannattaa katsoa ensin tämä video:
 - [Näin haet maaseudun yritysten ja alkutuotannon väliaikaista tukea \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)